

Obrazložitev TARIFE NADOMESTIL STROŠKOV ZA POSREDOVANJE PODATKOV O TRANSAKCIJSKIH RAČUNIH FIZIČNIH OSEB IZ REGISTRA TRANSAKCIJSKIH RAČUNOV

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za izdajo nove tarife

S prevzemom vodenja Registra transakcijskih računov (v nadaljevanju RTR), ki ga je do 1.10. 2010 vodila Banka Slovenje, je AJPES skladno s sedmim odstavkom 147. člena Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10, 9/11, 32/12, 81/15 in 47/16; v nadaljevanju ZPlaSS) določil tarifo nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR. Pri izračunu nadomestil stroškov je izhajal iz ocenjenih celotnih stroškov navedene javne storitve ob upoštevanju naslednjih izhodišč:

- število vloženih zahtev (poizvedb) v letu 2010 je ocenjeno na 63.408, izhajajoč iz števila vloženih zahtev (poizvedb) pri Banki Slovenije v letu 2009 ;
- 1/2 vseh zahtev bo vloženih v elektronski obliki, preostala polovica v pisni obliki (pri Banki Slovenije je bilo v letu 2009 3/4 vseh zahtev vloženih v pisni obliki);
- število uslužbencev (preračunano na polni delovni čas), ki bodo reševali zahteve, je 3. Sicer se predvideva, da bodo navedene naloge opravljali uslužbenci v vseh izpostavah AJPES, vendar ne polni delovni čas;
- razmerje potrebnih aktivnosti in posledično stroškov reševanja zahtev med vlaganjem zahtev v elektronski obliki in zahtev v pisni obliki je ocenjeno na 1: 4,7.

Ekonomska podlaga za nov predlog tarife nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR so podatki analize dejanskih stroškov, nastalih v letu 2017.

Analiza dejanskih stroškov, nastalih pri posredovanju podatkov iz RTR v letu 2017 kaže, da je lastna (stroškovna) cena na rešeno poizvedbo višja od izhodiščne, upoštevane pri izračunu nadomestil stroškov oziroma tarife v letu 2010, kar je v večji meri posledica višjih stroškov dela na rešeno poizvedbo. V letu 2017 je bilo potrebno za rešitev 48.300 poizvedb (od teh 19 % plačljivih) 3,6 uslužbencev, medtem ko je bilo v sedaj veljavni tarifi upoštevano izhodišče, da bodo 63.408 zahtev reševali 3 uslužbenci. Povečanje števila uslužbencev na reševanju poizvedb v letu 2017 je v večji meri posledica zahtevnejših poizvedb, za katere je potrebno več časa za njihovo reševanje. Tako je bilo v letu 2017 s prihodki iz naslova reševanja plačljivih poizvedb (skupaj 8.371 evrov) pokrita komaj slaba polovica (47 %) vseh stroškov, nastalih v zvezi z njihovim reševanjem tovrstnih poizvedb. Večji del (81,0 %) vseh rešenih poizvedb v letu 2017 je AJPES brezplačno posredoval prosilcem (sodišča, drugi državni organi, nosilci javnih pooblastil, odvetniki) skladno s 147. členom ZPlaSS. Tako je bilo v letu 2017 iz sredstev proračuna pokritih kar 93 % vseh stroškov (114.000 evrov),

nastalih z reševanjem poizvedb, od tega 84 % (96.000 evrov) stroškov, nastalih z reševanjem brezplačnih poizvedb.

Razlog za pripravo novega predloga višine tarife je prav povečanje skupnih stroškov reševanja poizvedb v primerjavi z izhodiščnimi, upoštevani v sedaj še veljavni tarifi, v večji meri na račun povečanja stroškov dela oziroma števila uslužbencev na reševanju poizvedb. Predvidevamo tudi, da bodo stroški glede na spremembe in dopolnitve Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-L) v letošnjem letu (279.c člen) in s katerimi pristojnost za pridobivanje informacij o dolžnikovem bančnem računu, je podeljena AJPES, s posredovanjem le-teh sodišču druge države članice Evropske unije, lahko še naraščali.

2. Cilji tarife

Cilji novega predloga tarife so zagotoviti obračun nadomestil za pokritje dejanskih stroškov posredovanja podatkov iz RTR upravičencem do pridobitve podatkov o transakcijskih računih fizičnih oseb (v nadaljevanju upravičenci) skladno z ZPlaSS. Višina nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR je določena na podlagi načina vlaganja zahtev za pridobitev podatkov (v nadaljevanju zahtev) in števila enot posredovanih podatkov. Tarifa nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR na podlagi vloženih zahtev v elektronski obliki bo bistveno nižja od tarife nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR na podlagi vloženih zahtev v pisni obliki, saj se postopki reševanja zahtev, prejetih v elektronski obliki, izvajajo učinkoviteje. Postopki vlaganja zahtev in prejemanja podatkov pa so enostavnejši za vlagatelje.

3. Tarifa nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR

AJPES skladno s sedmim odstavkom 195. člena Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18 in 9/18 – popr.); v nadaljevanju ZPlaSSIED) prosilcu za posredovanje podatkov iz RTR zaračuna stroške v skladu s tarifo, razen če ZPlaSSIED ali poseben zakon določa, da je posamezen prosilec upravičen do brezplačne pridobitve podatkov.

3.1. Izračun nadomestila stroškov za posredovanje podatkov iz RTR na podlagi celotnih stroškov

Izračun nadomestila stroškov za posredovanje podatkov iz RTR izhaja iz ugotovljenih celotnih stroškov navedene javne storitve v letu 2017.

Pri predlogu izračuna stroškovne (lastne) cene posredovanja podatkov iz RTR so bila upoštevana naslednja izhodišča:

- število vloženih zahtev v letu 2018 je ocenjeno na 48.300, izhajajoč iz števila vloženih zahtev v letu 2017 ;
- 88 % vseh zahtev bo vloženih v elektronski obliki, preostali del (12 %) v pisni obliki;
- število uslužbencev (preračunano na polni delovni čas), ki bodo reševali zahteve, je 3,6 (izhajajoč iz števila uslužbencev, ki so neposredno delali na reševanju poizvedb v letu 2017);
- razmerje potrebnih aktivnosti in posledično stroškov reševanja zahtev med vlaganjem zahtev v elektronski obliki in zahtev v pisni obliki je ocenjeno na 1: 5,1.

Stroškovna (lastna) cena posredovanja podatkov iz RTR vključuje tekoče stroške reševanja zahtev, tako neposredne, kot tudi posredne stroške.

Obseg in vrsto stroškov, upoštevanih pri izračunu nadomestila stroškov za posredovanje podatkov iz RTR, prikazuje preglednica 1.

Preglednica 1) Izračun stroškovne (lastne) cene za posredovanje podatkov iz RTR	zneski v evrih
I. Tekoči stroški reševanja zahtev skupaj	114.000*
1. neposredni stroški dela	78.000
2. posredni stroški	36.000
– stroški dela	19.000
– stroški materiala, storitev in drugi stroški	17.000
II. Število zahtev	48.300
III. Stroškovna (lastna) cena na enoto (= I. / II.)	2,36

*vir: AJPES

Tekoči stroški reševanja zahtev

Neposredne stroške reševanja zahtev sestavljajo stroški dela 3,6 uslužbencev AJPES ter stroški materiala, storitev in druge stroški v skupni višini 114.000 evrov.

Poleg neposrednih stroškov je v celotne stroške reševanja zahtev vključen še del posrednih stroškov javne službe AJPES v višini 36.000 evrov.

Stroškovna oziroma lastna cena za posredovanje podatkov o transakcijskih računih fizične osebe iz RTR znaša 2,36 evra.

3.2. Določitev nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR glede na način vlaganja zahtev

Upravičenci lahko vložijo zahteve za pridobitev podatkov iz RTR na podlagi zahteve v predpisani elektronski obliki ali na podlagi zahteve v pisni obliki. Ker so postopki reševanja zahtev, prejetih v elektronski obliki, izvajajo učinkoviteje, je različno določena tudi višina

nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR. Višja (za 4,1 krat) so nadomestila stroškov za posredovanje podatkov iz RTR na podlagi zahtev, vloženih v pisni obliki.

Nadomestila stroškov za posredovanja podatkov iz RTR, glede na način vlaganja zahtev, so razvidna v preglednici 2.

Preglednica 2) Prikaz izračuna nadomestil stroškov za posredovanje podatkov iz RTR

	Faktor	Cena v evrih brez DDV
Elektronske zahteve	0,67	1,59
Pisne zahteve	3,45	8,11
Izhodiščna cena	1,00	2,36

4. Ocena finančnih posledic

Predvideno je, da bo AJ PES v letu 2018 prejel okoli 49.000 zahtev za pridobitev podatkov iz RTR, od tega 1/5 zaračunljivih.

Večina prosilcev (sodišča, drugi državni organi, nosilci javnih pooblastil, odvetniki) je namreč skladno s 195. členom ZPlaSSIED na podlagi posebnega zakona upravičenih do brezplačne pridobitve podatkov. Med večjimi uporabniki podatkov iz RTR so prav odvetniki, ki so na podlagi 10. člena Zakona o odvetništvu, upravičeni do brezplačnih storitev.

Prihodki iz naslova posredovanja podatkov iz RTR so ocenjeni na 13.000 evrov, stroški opravljanja navedenih storitev pa na okoli 115.000 evrov. Prihodki iz naslova posredovanja podatkov iz RTR so na podlagi podatkov iz leta 2017 ocenjeni na 13.000 EUR, stroški opravljanja teh storitev pa na 115.000 EUR. Razliko odhodkov za zagotavljanje brezplačnih storitev določenim upravičenim uporabnikom skladno z ZPlaSSIED bo AJ PES pokrtil iz tekočega transfera iz državnega proračuna.